

STUDIU PRIVIND CREATIVITATEA PREȘCOLARILOR

prof. înv. presc. Sofronie Florina
G.P.P. Aripi deschise, Pitești

OBIECTIVUL CERCETĂRII: Identificarea nivelului creativității copilului preșcolar în funcție de vârsta de la care frecventează grădinița.

IPOTEZA: Presupunem că nivelul creativității preșcolarilor crește dacă aceștia frecventează grădinița de la vârste mici (de 3-4 ani).

PARTICIPANȚII: Participanții au fost aleși din Grupa mare A Step by Step, în număr de 16. Au între 5 și 6 ani și sunt acei copii care la toamnă vor pleca la școală. Dintre aceștia 7 sunt băieți și 9 sunt fete. Toți provin din mediul urban, părinții se ocupă de educația acestora, majoritatea având studii superioare.

	Frecventează grădinița de la 3 ani	Frecventează grădinița de la 4 ani	Veniți anul acesta 5 ani
Fete	3	5	1
Băieți	4	2	1

METODELE CERCETĂRII: Ca metode de cercetare am folosit următoarele probe:

- **Proba numărul 1**

Fiecare copil a primit o foaie A4 pe care erau desenate în patru căsuțe: un cerc, un punct, un triunghi și o linie frântă. Pe măsuțe aveau la dispoziție și creioane colorate. Copiilor li s-a explicat că vor trebui să continue desenele începute cum vor dori, astfel încât să obțină diverse imagini, obiecte fiecare cum dorește.

Toți copiii au completat desenele, unii mai mult, alții doar cu câteva linii.

Cei mai mulți copiii au continuat linia frântă, reprezentând munți pe care i-au colorat cu maro. Una dintre fetele care frecventează grădinița de la 3 ani a realizat un ferăstrău, iar băiatul care este venit anul acesta nu a continuat această linie frântă cu nimic. Triunghiul a fost transformat în cort, brad, acoperișul unui turn, pânza unei bărci, o față i-a făcut ochi și o gură zâmbitoare. Cercul a devenit, mai ales la fete centrul unei flori, capul unui om de zăpadă la unul din băieți, o minge cu buline, un cap de copil, o față tristă dar și o baltă cu apă. Punctul a fost neglijat de cei doi copii care frecventează de anul acesta grădinița. A fost transformat de una din fete în centrul unei flori, un băiat a făcut două mustăți de la el, iar apoi a continuat un cap de pisică, alt copil a făcut mai multe puncte lângă acesta și mi-a spus că sunt picături de ploaie, un băiat care frecventează grădinița de la 3 ani a făcut litera I sub el iar altul, în aceeași situație a făcut o căpșună cu mai multe puncte pe ea.

- **Proba numărul 2**

Această probă a fost o probă orală. Am cerut copiilor prima dată să îmi spună cât mai multe cuvinte care înseamnă același lucru sau este asemănător cu cuvântul „Bun”. Am avut plăcuta surpriză ca printre sinonimele oferite să regăsim pe : „sănătos”, „blând”, „generos”, „deștept”, „dulce”, „ascultător”, „calm”.

O a doua cerință a fost să găsească un cât mai mare număr de utilizări pentru un obiect prezentat „cărămida”.

Și aici răspunsurile au fost destul de variate: „Cărămida o folosește zidarul”, „Din cărămidă se fac casele” (băiatul care a venit anul acesta la grădiniță), „Pereții sunt construiți din cărămidă”,

„Unchiul meu a făcut un coteț de porci din cărămidă”, „Și grădinița noastră este construită tot din cărămidă”, „Naf-Naf și-a făcut casă din cărămidă și lupul nu a putu să o doboare când a suflat”, „Din cărămizi se fac și podele”, „Noi construim cu cărămizi de plastic la Construcții” „Ne jucăm cu cărămizi de plastic”. „Putem să aruncăm cu cărămida după un câine care ne latră”, „Putem să desenăm pe asfalt cu o bucată de cărămidă”. „Putem să spargem nuci cu o cărămidă”, „Putem să batem un cui dacă nu dăm prea tare să o spargem”, „Putem să o dăm cadou”.

Ultima cerință a fost să construiască cât mai multe propoziții care încep cu cuvântul „mama”. Cei doi copii care au venit anul acesta nu au dat decât răspunsuri de genul „Mama spală”, „Mama calcă”, „Mama merge la piață”, neieșind din sfera casnică. Am avut însă copiii care au avut răspunsuri deosebite: „Mama a câștigat concursul de *Cea mai bine îmbrăcată mămică*”, „Mama este îngerul păzitor al copilului”, „Mama face cea mai bună pizza din galaxie”, „Mama este blândă și își iubește copilul chiar și când acesta greșește”. „Mama nu se supără niciodată cu adevărat”. „Mama are și ea mamă”. „Mamă, ce mă doare!!”

- Proba numărul 3

Preșcolarii au primit 16 piese din trusa Logi 1 și 2. Li s-a cerut să facă diverse construcții cu ele, fiecare cum dorește.

Testul s-a aplicat individual, toți preșcolarii reușind să execute măcar una sau două figuri. Cei mai mulți au făcut două sau trei figuri, epuizând toate piesele ce li s-au dat. Rezultatele au fost următoarele : casă, vapor, tractor, locomotivă, floare, pom, tren, soare.

ANALIZA ȘI INTERPRETAREA REZULTATELOR

- Proba numărul 1

Pentru imaginile care trebuiau completate, rezultatele au fost următoarele:

Lucrări deosebite au executat un număr de 6 copii, toți făcând parte din grupa copiilor care frecventează grădinița de la 3 ani. Alți 7 copii au avut lucrări interesante, chiar dacă nu spectaculoase. Aceștia făceau parte din grupa copiilor care frecventează grădinița de la 4 ani, unul singur frecventând grădinița de la 3ani . Lucrările celorlalți 3 nu au avut originalitate.

- Proba numărul 2 a fost foarte relevantă în ceea ce privește creativitatea.

O parte din copii au dat răspunsuri mai puțin originale atribuind cărămizii doar rol în construcții diverse, luând în calcul doar utilizările standard ale obiectului; acești copii au considerat soluția corectă cea pe care au găsit-o rapid .Câțiva copii au căutat în schimb soluții variate, chiar dacă sunt mai mult sau mai puțin adecvate, direcția gândirii lor fiind variată, indicele flexibilității gândirii s-a dovedit și de data aceasta a fi mai ridicat la acei copii care frecventează grădinița de la o vârstă mai mică.

La proba pentru determinarea fluidității asociative, copiii au găsit un număr variat de sinonime pentru cuvântul „bun”. De remarcat a fost că acei copii care au venit în ultimul an la grădiniță repetau de multe ori soluțiile găsite de colegii lor în loc să se gândească, să găsească ei înșiși cuvinte potrivite.

Pentru determinarea fluidității expresionale am cerut copiilor să formeze un număr cât mai mare de propoziții care încep cu cuvântul „mama” ; am obținut rezultatele următoare:

- 15% din copiii chestionați au reușit să formuleze propoziții referindu-se strict la îndeletniciri casnice cum ar fi exemplele: ”Mama coase”, „Mama spală”

- 25% din copii au formulat propoziții dezvoltate, chiar dacă nu neapărat originale Ex „Mama vine de la piață”, „Mama pleacă la serviciu”, „Mama citește o revistă” .

- 60% din copii au dat răspunsuri interesante și foarte originale fiecare din ei reușind să formuleze un număr mare de propoziții care încep cu acel cuvântul dat; propozițiile au fost din cele

mai variate și diverse, ei dovedind o mare diversitate în exprimare. Acești copii sunt cei care au un vocabular dezvoltat.

- Proba numărul 3

Din cei 16 preșcolari, subiecți ai acestui studiu, care au executat construcțiile, 11 copii au executat câte trei figuri, 4 copii câte două figuri, iar un copil a realizat o singură figură.

CONCLUZII

În lucrarea de față am încercat, pe cât posibil, având în vedere numărul mic de participanți precum și omogenitatea grupului, să demonstrez însemnătatea pe care o are frecventarea grădiniței de la vârste mici în vederea dezvoltării creativității.

Preșcolari sunt în general receptivi la nou, capabili să desfășoare o multitudine de activități, reușind adesea să realizeze conexiuni între elementele învățate și trăirile lor interioare.

Fără a avea pretenția ca rezultatele lucrării de față sunt semnificative în această problema, sau ca am epuizat toate problemele legate de această temă, datele adunate și prelucrate pe parcursul desfășurării acestei cercetări validează ipoteza de la care am pornit ajungând la concluzia că se observă într-adevăr o creativitate mai mare la acei copiii care frecventează grădiniței de la vârste mai mici (3-4 ani) față de acei copii care fac decât un an de grădiniță înainte de începerea școlii.

Variația creativității la preșcolari nu exclude însă și existența altor factori (vârstă, număr de frați, implicarea părinților în educarea copilului, aptitudini etc.).

Este de remarcat deci rolul grădiniței în a-i sprijini pe copii în formarea unui vocabular cât mai bogat, a unei sensibilități artistice, în exersarea acelor deprinderi și aptitudini care îi ajută pe copii să acționeze corect și în situații noi, neîntâlnite până atunci.

Bibliografie

1. Mihaela Păiși Lăzărescu, I Ezechil – Laborator preșcolar, București, 2011, Editura V&I Integral
2. Mihaela Păiși Lăzărescu – Metodologia cercetării științifice în învățământul primar și preșcolar
3. Amabile , Teresa M., - Creativitatea ca modalitate de viață, traducerea de Anca Tureanu, București , Editura Stiințifică și Tehnică, 1997
4. Dima, Silvia - Copilăria- fundament al personalității, Revista învățământului preșcolar, nr2-3/2014